

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Managementreactie IG NVWA op BuRO advies over de
transportwaardigheid van afgemolken melkkoeien

directie Strategie
afdeling Beleid, planvorming
en instrumentontwikkeling

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Contactpersoon
Martien van Helvoort

T 088 223 33 33
M 06 532 650 75
F 088 223 33 34
m.j.t.m.vanhelvoort@nvwa.nl

Datum
26 juli 2022

Geachte heer Staghouwer,

Hierbij bied ik u mijn managementreactie aan op het advies van de directeur bureau Risicobeoordeling en onderzoek (BuRO) over de transportwaardigheid van afgemolken melkkoeien. Dit advies heeft u reeds eerder ontvangen, heeft u op 22 juni 2022 aan de Tweede Kamer toegezonden en is op 30 juni 2022 gepubliceerd op de website van de NVWA.

Uw ambtsvoorganger heeft de Tweede Kamer toegezegd dat de NVWA erop toeziet dat de sector zijn verantwoordelijkheid neemt om alleen transportwaardige dieren te vervoeren. In dat kader heeft uw ambtsvoorganger tevens aangegeven dat de uniformiteit bij het beoordelen van de transportwaardigheid dient te worden verbeterd. Uitgangspunt daarbij is dat de bestaande Europese richtsnoeren als basis gaan gelden voor de uniformering van het toezicht op transportwaardigheid.

Aan BuRO is gevraagd een fitheidscore te beschrijven in relatie tot het voorgenomen transport bij (extreem) vermagerde runderen. De NVWA wil een dergelijke fitheidscore in de vorm van beoordelingsindicatoren graag opnemen in een beoordelingsprotocol voor transportwaardigheid, liefst met indicatie van acceptabele transportduur, zodat NVWA-dierenartsen objectiever kunnen goed- of afkeuren en er idealiter geen koeien bij slachthuizen aankomen die bij aankomst niet transportwaardig blijken te zijn.

Het ontbreken van specifieke normen in de Transportverordening in combinatie met de clausule dat licht gewonde of zieke dieren wel mogen worden vervoerd wanneer het transport geen extra lijden veroorzaakt, geeft aanleiding tot verschillen in interpretatie ten aanzien van geschiktheid voor vervoer door veehouders, vervoerders, exploitanten van verzamelplaatsen en slachthuizen en inspecteurs.

Op basis van de risicobeoordeling van dierenwelzijn zijn door BuRO vervolgens criteria opgesteld om vast te stellen welke dieren aan de risico's van transport zouden kunnen worden blootgesteld en welke dieren niet of alleen onder extra voorzorgsmaatregelen ("zorgtransport") of beperkt in reisduur/-afstand zouden

kunnen worden vervoerd. Het advies beperkt zich tot dierenwelzijnsrisico's van afgemolken runderen in de keten bedrijf-transport/verzamelplaats-slachthuis.

Mij wordt geadviseerd om door de directies Handhaven en Keuren gezamenlijk, een uniform beoordelingsprotocol (UB) voor transport van afgemolken melkkoeien op te laten stellen, op basis van de onderhavige risicobeoordeling en de aangegeven beoordelingsindicatoren. Het UB zou moeten aangeven hoe lang en hoe ver een dier vervoerd mag worden, afhankelijk van de kenmerken van het dier, zoals gezondheid, lactatiestadium, conditie, locomotie en/of verwondingen.

Ik neem deze aanbeveling van BuRO om te komen tot een bruikbaar, risicogebaseerd beoordelingsprotocol over. In dit beoordelingsprotocol dient aangegeven te worden met welke reisduur en over welke -afstand, of onder welke extra voorzorgsmaatregelen in geval van zorgtransport, een dier vervoerd mag worden.

Het is mogelijk en gewenst om bij de beoordeling van transportwaardigheid rekening te houden met het voorgenomen transport, en de lengte in afstand/tijdsduur, omdat bekend is dat voor dieren met (lichte) afwijkingen het lijden door langdurig transport en/of (herhaald) in- en uitladen verergert. Effectieve maximering van transportduur (en daarmee samenhangende -afstand) inclusief het voorkomen van onnodig extra in- en uitladen of het nemen van extra voorzorgsmaatregelen bij zorgtransport vragen mijns inziens om niet vrijblijvende afspraken hierover met betrokken sectorpartijen, LNV en de NVWA.

Genoemd beoordelingsprotocol biedt een handelingsperspectief voor de keten veehouderij - transport/verzamelplaats - slachthuis als het gaat om de borging van het publieke belang dierenwelzijn. Bij exportcertificering zal het beoordelingsprotocol worden toegepast door de NVWA. Daar voor binnenlands transport inclusief bijbehorende eventuele verblijfsduur op een verzamelplaats geen vergelijkbare aanvangskeuring door de NVWA plaats vindt, is het van belang dat het beoordelingsprotocol voorafgaand aan binnenlands transport ook door sectorpartijen zelf zal worden gehanteerd ter beoordeling van de geschiktheid voor transport van dieren.

In de voorbereiding van het opstellen van dit beoordelingsprotocol vraag ik de sector om hun praktijkkennis over de door BuRO in de risicobeoordeling genoemde inhoudelijke criteria en hun intenties om proactieve verantwoordelijkheid te nemen voor het borgen van dierenwelzijn aan mij kenbaar te maken. Een blijvende oplossing voor het terugdringen van welzijnsproblemen bij de afvoer van melkvee vraagt mijns inziens om een systeemwijziging binnen de huidige melkveehouderij, die in nauwe samenspraak met ketenpartijen als de verwerkende zuivelindustrie en de Retail tot stand gebracht dient te worden. Ik zal het gesprek hierover met relevante ketenpartijen en LNV entameren en op basis daarvan kan LNV aangeven of beleidsmatige keuzes nodig zijn om het dierenwelzijn beter te borgen, bijvoorbeeld door het maximeren van de transportduur binnen Nederland tussen de veehouderij en het slachthuis.

Sterfte van melkkoeien op het bedrijf kan bij overschrijding van de norm tot een lagere melkuitbetaling leiden bij gebruik van het

directie Strategie
afdeling Beleid, planvorming
en instrumentontwikkeling

Datum
26 juli 2022

diergezondheidsmonitoringssysteem "KoeData". Dit draagt mogelijk bij aan de afvoer van zieke of gewonde runderen van het bedrijf. Ik zal hierover het gesprek met ZuivelNL initiëren, dat het programmamanagement van dit systeem verzorgt, met als doel om tot aanpassing van dit systeem te komen, ter voorkoming van deze perverse prikkel.

Hoogachtend,

Gerard Bakker
Inspecteur-Generaal NVWA